KURJER WARSZAWSKI

D. 17. Września.
SOBOTA.
Rok 1831.

№ 251.

WSPOMNIENIA.
Bitwa pod Cudnowem 1660.

Onegdaj i wczoraj kilka pułków wojsk Rossyjskich przechodziło przez *Warszawę.*

Jenerał Hrabia Wincenty *Krasiński* znajduie się w *Petersburgu.* — Żołnierze Wojska Polskiego przybywaiący od kilku dni do Warszawy i żądaiący wracać do domów, otrzymuią na to pozwolenie i opatrzeni są w fundusz na drogę. — W wielu parafjach Woie: *Mazowieckiego* mieszkańcy wiejscy zostali zupełnie ochronieni od cholery, przez to, że zachowali wszelkie przepisy wstrzemięźliwości iakie im szenowni Proboszczowie z ambon ogłaszali. — Według listu który ieden z Kupców Warszawskich wczoraj przez okazją odebrał, papiery Polskie podniosły się w cenie w miastach handlowych Niemieckich. — Tego lata Wełna w *Szlązku* i w *Pomeranji* była droższą niż roku przeszłego, gdyż z *Polski* wcale iej niedowieziono.

Jenerał-Jazdy, Hrabia Witt, Gubernator Woienny M. S. Warszawy. — Gdy Jchmość Officerowie Wojska Polskiego którzy obwieszczeniem moiem z dnia wczorajszego wezwani zostali, żeby się w Kommissji Rządowej Wojny stawili i dopełnili formalności iakie dla nich są przepisane, nie wszyscy to dotąd uskutecznili, przeto ponawiaiąc niniejszem takowe zalecenie, ostrzegam tych którzyby onemu w ciągu dnia iutrzejszego zadosyć nie uczynili, iż za ieńców woiennych będą uważani i wedle tego z nimi postąpiono zostanie. Ostrzegam równie wszystkich właścicieli domów lub inne osoby u którychby Officerowie Polscy do przebywania w Warszawie nieupoważnieni po dniu iutrzejszym ieszcze się znajdowali, iż do najściślejszej odpowiadzialności pociągnieni zostaną. — w *Warszawie d.* 16 *Września* 1831.

Urząd Municypalny M. S. Warszawy. — Zawiadamia Obywateli i Mieszkańców cyrkułów 1go, 4go i 7go iż w miejscu W. *Komara* Maiora Pułku Mirgoradzkiego Ułańskiego, mianowany został Maiorem Placu powyższych Cyrkułów W. *Skaleiew* Maior z Pułku Ułanów Elizabetgrodzkich w domu pod Nr 473 Lit. C. przy ulicy Wierzbowej położonym zamieszkały.

W sprawozdaniu z czynności *Dyrekcji Głównej Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego* od dnia 20 Stycz: do 20 Sierpnia r. 1831, ogłoszono, że w Kwietniu do losowania było podanych Listów Zastawnych w ogóle sztuk 80,893, na zł. 97,190,700, z tych wylosowano sztuk 1,956, na złotych 2,489,100.

Służąca, której Matka iuż prawie konaiąca, wróciła do zdrowia; złożyła w Redakcji Kurjera Warszawskiego złotych 4, z życzeniem aby ta mała kwotka oddaną została biednej iakiej Dziewczynie, która udowodni że ma matkę w biednym stanie.

(Art. nad.) *Dunczewski* który za *Augusta IIIgo* wydawał Kalendarze i umieszczał w nich rozmaite nadzwyczajne wypadki w naturze, twierdził że ile kroć w Polsce nastawała morowa zaraza na Ludzi, zawsze na rok lub dwa, wszczęła się choroba między płastwem domowem; to mi dało powód do podania uwadze naturalistów i lekarzy, że i teraz to iest

w latach 1828 i 9, w okolicach Warszawy niezmiernie zdychały kury, kurczęta, indyki i t. p., może też to był poprzednik cholery.

Obywatel z Sochaczewskiego.

(Art. nad.) Składam podziękowanie szanownej nieznaiomej osobie, która wczoraj o godzinie 4tej z południa w pewnym sklepie korzennym raczyła zmienić mi na drobne 3 sztuk zielonych papierów, których w tymże sklepie odemnie biednej niechciano przyiąć.— *Anna Zaiączkowska.*

(Ar: na:) Jeszcze w zeszłym miesiącu Marcu zginął mi Koń wierzchowy, którego wychowałem ze zrzebięcia i który był mi ulubionym, wszelkie starania wyśledzenia stały się bez użyteczne; onegdaj postrzegłem tego Konia w Warszawie, nowy iego właściciel udowodnił wprawdzie że go nabył, lecz przekonany, iż był moią własnością, odstąpił nie żądaiąc wynagrodzenia, za ten czyn znamionuiący dobre serce zacnego Obywatela, składam mu najserdeczniejsze podziękowanie i wdzięczność dozgonną. L. M.

Ogłoszoną została prenumerata na dzieło *Nowe systema filozoficzne Pana Galli*, obszerniejsza treść tego dzieła znajduie się umieszczoną w wczorajszej *Gazecie Polskiej.*

Dziennik handlowy z miesiąca Lipca r. b. donosi o zgonie Kupca w *Jndjach wschodnich* który niewiadomo gdzie miał rodziców; pamięć iego zasięga czasu gdy w 5tym roku życia Szewc w iednem z miasteczek *Westfalskich* wziął go na ulicy do bawienia się z iego dziećmi, lecz żona tego rzemieśnika nielitościwa złośnica, codziennie kułakowała biedaka; w rok opuścił ten dom i udał się sam niewiedząc gdzie, postrzegł go na drodze iakiś przeieżdżaiący Pan, któremu się podobała przyiemna twarz biednego chłopaka, wziął go do poiazdu i zawiózł do Polski, gdzie zostawał w usługach do 18go roku życia. Słuchaiąc iak się uczyli Panicze, wyuczył się doskonale ięzyków niemieckiego, francuzkiego i angielskiego; wysłany został do *Gdańska*, gdzie zabrawszy znaiomość z Kupcem Angielskim, odpłynął z nim do *Jndji*, tam się ożenił z córką bardzo maiętnego właściciela plantacji i odziedziczył po ojcu swej żony też plantacje, które przy sumiennej spekulacji i pracy pomnożyły iego maiątek o tyle iż w roku zeszłym umieraiąc zostawił maiątek w ziemi, wexlach i gotowiźnie 8 miljonów funtów szterlingów czyli 160 miljonów złotych Polskich. Nazwiska iego były *Adolf*, *Henryk*, *Grip*.

Na sejmie Francuzkim Ministrowie przedstawili *Budżet* na rok bieżący; wydatki na woj sko i wszystkie wydziały rządowe, oraz wszelkie potrzeby kraiowe, wynoszą 1,172,512,435 franków, a dochodu ma być 1,303,979,702 franków, a więc stan skarbu państwa Francuzkiego iest kwitnący, bo przewyżki zostanie więcej niż 131 miljonów fra:, chociaż nowe podatki nie są nałożone. — W *Algierze* w zeszłym Czerwcu było 7 razy trzęsienie ziemi. — W *Hadze* czynią świetne przygotowania na przyięcie Xcia *Oranji* który okrył się tak świetnemi laury w walkach z Belgijczykami. — W *Bawarji* ma być ułożony nowy Kodex wojskowy. — Według doniesień osób przybywaiących z północy, cholera w *Kurlandji* i *Inflantach*, *Estonji* i przyległych powiatach znacznie się zmniejszyła, do czego przyczyniły się nader gorliwe starania władz rządowych; także i w *Prusach* ta choroba ustaie.

Dokończenie artykułu Doktora *Levenstamm* przysłanego dnia 17 z. m. z *Łęczycy*. — Doktor *Leo* przepisuie trzy grany co 2 lub 3 godziny, i chce by to bez przerwy 48 godzin kontynuowano. Ale przypuśćmy, żeby choroba mogła trwać 48 godzin, co iednak najczę-

ściej tak nie bywa, tedy chory w tym przeciągu czasu wyżyłby 48 — 72 granów Bizmutu. Wiadomem zaś iest dostatecznie szkodliwe działanie Bizmutu, chociaż w mniejszej ilości użytego; dowodzi to Orfila (*Algemeine Toxikologie aus dem Franzôs: übersetzt von Kühn, 1er Band* §. 114. *et sog:)*, a każdy bezstronny lekarz, który leczył cholerycznych podług przepisu Dra Leo, przyzna zapewnie, że u tych osób, które po zażywaniu Bizmutu umieraią, zawsze te same okazuią się symptomata, iak po otruciu Bizmutem. Jakkolwiek więc środek przez Dra Leo zalecony, w niektórych przypadkach iest chwalebnym, niezaprzeczoną iest iednak rzeczą, że należy obchodzić się z nim bardzo ostrożnie, ażeby uniknąć iego niebezpiecznych skutków, i że nie wypada go używać, dopóki w stanie iesteśmy łagodniejszemi środkami chorobę poskromić. Ponieważ tedy Bizmut, iak dopiero widzieliśmy, ieszcze nie odpowiada zupełnie życzeniu, aby mógł zastąpić pizmo: przeto nie ustawaiąc w moich badaniach, starałem się usilnie o odkrycie środka, któryby działaiąc sposobem łagodniejszym, mógł to samo skutkować, niepozostawiaiąc po sobie żadnego szkodliwego wpływu. Usiłowania moie, ile sobie pochlebiam, pomyślnym uwieńczone zostały skutkiem. Kollega mój W. Dr. *Woiałowski*, Lekarz Obwodowy, któremu moie odkrycie zakomunikowałem i który równie iak ia, z szczęśliwym skutkiem za pomocą tego środka cholerycznych leczył i ieszcze leczy, to co piszę, będzie mógł poświadczyć. Jest to *Zincum oxydatum* albo tak zwane *flore Zinci*, które w następuiącej formie przepisuie: *R. Zinci oxydaci gr. B j, Sacchari albi gr.* *. *m. f. palo d. s.* co godzinę ieden proszek, i przytem daię za napój naparzanie ciepłe z kwiatu lipowego, lub też rzadki kleik ięczmienny. Przytem żaden inny środek użytym być nie powinien, gdyż ten ieden iuż iest dostatecznym do zupełnego uleczenia cholery. Po ustaniu niebezpieczniejszych symptomatów, iako to: womitow i laxowania, co iest oznaką zwolna ustępuiącego kurczu, proszki tylko co 2 godziny, później co 3 godziny, a potem ieszcze rzadziej się daią. Mogą się zapewne wydarzyć przypadki, w których niedokwas Zynku równie mało skutkować będzie, iak Bismuthum nitricum praecipitatum i wszystkie inne wychwalane środki i Specifica przeciwko cholerze; rozumiem tu ową *Choleram acutissimam*, która w godzinach 2 — 6 zabiia, i przy której cała sztuka na próżno się wysila. Ale niedokwas Zynku ma, iako środek przeciw kurczowi działaiący, według Markusa Hersa tę własność, że nie skutkuie nigdy powoli, lecz albo w prędkim czasie ulgę przynosi, alboli też wcale żadnej. Takim sposobem spostrzegłem równie iak szanowny mój kolega, że iuż w godzinach 8 — 10 dobroczynny swój skutek objawia. Jeżeli to niema miejsca, dosyć czasu pozostaie do użycia innych środków, a wtenczas pizmo w połączeniu z Opjum częstokroć pomyślny skutek przynosi. Nie potrzebuię nic powiedzieć na pochwałę niedokwasu Zynku, który bez żadnego truiącego wpływu, w najwyższym stopniu przeciwko kurczowi działa, i który sam przez się swoią poiedynczością i taniością się poleca. Z liczby wszystkich, przezemnie i przez mego Kollegę, Dra Woiałowskiego leczonych tym środkiem chorych, *zaledwo* iedna dziesiąta część umarła. Nadmieniam tu ieszcze, że *Zincum oxidatum* w tej chorobie u dzieci iest środkiem szczególnie stosownem i bardzo skutecznem, i że, wcześnie użyte, zdoła równym sposobem iak pizmo, u dorosłych osób, zupełnemu rozwinięciu się cholery zapobiedz.

Niechaj więc wszyscy lekarze, którym cholera do leczenia się zdarza, sami się o użytku tego środka przekonaią! Niechaj Władze Rządowe miast i kraiów, w których się cholera pokaże, wydadzą polecenie, ażeby ten środek wzięto pod rozwagę i starano przekonać się o iego zbawiennych skutkach! Mam nadzieię, że ten środek od wszystkich za dobry i pewny uznanym będzie; a natenczas przynajmniej w większej części będziemy w stanie tej tak strasznej i niebezpiecznej chorobie tamę położyć.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Zajdler Kapitan i Rozengard Podporucznik z Modlina, Wyszyński Wal: oby: z Kostrów, Ogonowski Kar: oby: z Sadówna, Domański Jul: oby: z Jasionny, Wanen i Bobakowski Urzędnicy Rossyjscy z Brześcia, Mirowski Józef oby: z Siadkowa, Wołowski Xaw: oby: z Konar, Szułowski Ad: oby: z Bosłowic, Bedliński Wal: oby: z Kurowa, Łaboński Fr: oby: z Ługonja, Kowalewski Mate: obywatel z Zgierza.—

DONIESIENIA.

WINA w różnych i najlepszych gatunkach, iako to: Chabli, Bordeaux białe Sauternes, Reńskie, Nierenstejner i Hidesheiner, prawdziwie wschodnie i zachodnie Indyjskie Madery, Likier Maraschino; przedaią się w małej lub większej partji na butelki po cenie stałej i umiarkowanej przy ulicy Miodowej Nr 491.

Dnia 16 b. m. idąc z Nalewek na Dziką ulicę została zgubiona KSIĄŻKA od nabożeństwa z futerałem, oprawna w safjan czarny, brzegi wyzłacane z cyfrą F. Z., modlitwy w niej pisane, załączone także przy niej modlitwy drukowane. Łaskawy znalazca raczy oddać na ulicę Nalewki pod Nr 2239, za przyzwoitą nagrodą.

Na ulicy Nowolipki pod Nr 2402 minąwszy Kantor Jeneralny Loterji, 6ty dom gdzie sztachety od ulicy, iest mieszkanie wygodne i przyiemne z 5ciu pokoi, z kuchnią, gorą i piwnicą do naięcia.

Znaleziony TŁUMOCZEK z pościelą, odebrać można u Szwajcara pałacu Zamojskich, po upłynionym miesiącu oddanym będzie do Dobroczynności.

TRAKTJERNIA złożona z trzech pokoi, z kuchnią, piwnicą i drwalnią; SKLEP na handel winny i korzenny tem dogodniejszy że w całej tej okolicy niemasz takiego handlu, i inne lokale do naięcia od Sgo-Michała r. b. w domu pod Nr 950 Litt: B, na ulicy Żabiej.

MARJANNA KOSTRZEWSKA przybyła ze wsi, chce się dowiedzieć o swej siostrze Wiktorji Kostrzewskiej która raczy się zgłosić przy ulicy Krakowskie-Przedmieście pod Nr 434 na 1sze piętro.

Ktoby sobie życzył na wspólne koszta iechać extrapocztą do Koła lub Słupcy, powziąć może dalszą informacją w Kassie nadwornego urzędu pocztowego.

ŁAZNIA parowa czyli parząca opalana, przy ulicy Tamka i Solec pod Nr 2871 od Sgo-Michała r. b. wraz z szynkiem piwa i wódki, iest do wydzierżawienia, tudzież plac na karunek drzewa. Ktoby sobie życzył zadzierżawić, zechcę się zgłosić do właściciela tamże mieszkaiącego Kazimierza Naimskiego.

KOŃ siwy anglizowany frontowy; KOCZ nowy nieużywany wcale, z fordekiem, iest do sprzedania przy ulicy Nowolipie Nr 2441. Można o cenę tego dowiedzieć się w tymże domu.

Nie dnia 16 Września r. b. lecz 19 b. m. o godzinie 10 z rana, w domu przy ulicy Długiej Numero 580 sprzedane będę NIEZAWODNIE rozmaite ruchomości, iako to: kanapa, sofa, krzesła, szafy, biórko, komoda, stoliki, lustra, łóżka, wszystko nowe, tudzież naczynia kuchenne niemniej utensylja do fabryki szrutu należące i t. p. za gotowe pieniądze.

Jan Łabęcki, K. T. C. W. M.

W domu przy ulicy Leszno pod Nr 701 Litt: C. iest do naięcia całe pierwsze piętro z wozownią i stajnią, od Sgo Michała.

Dwa KONIE rosłe powozowe, młode, zdrowe, gniade, są do sprzedania na ulicy Senatorskiej, Nr 471 w officynie prawej pałacu Mniszkowskich.

Wielka MAPPA EUROPY przez SZYMONA GEROPPA, nakleiana na płótnie, iest do sprzedania w Drukarni Karjera Warszawskiego.

KARYKEL Paryzki w dobrym stanie z KONIEM karym anglizowanym i piękną zaprzęgą; iako też KARETA podwójna używana, są do sprzedania u właściciela domu Nro 660 przy ulicy Leszno.

Zginęła SUCZKA biała, z gatunku szpiców, wzrostu małego, uszki długie, oczki niebieskie, przy ulicy Koźlej d. 10 Września. Łaskawy znalazca raczy oddać pod Ner 496 w pałacu Biskupa Krakowskiego na 2gie piętro za nagrodą zł: 20.

Dziś rano stopni ciepła 5. Wczoraj w połu: 11.